

„Mindig alakulni s változtatni, odasimulni és áldozni valamit, mindig adni, amikor kapsz, mindig továbbadni, amit szereztél, így vagy úgy... Csak nem “biztonságban” élni. Mindig várni a vihart és a tűzvészt. S ha beköszönt a vihar és a tűzvész, nem csodálkozni és nem sopánkodni. Nyugodtan mondani:

“Itt van.” S oltani és védekezni.”

(Márai Sándor: Fűves könyv)

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés.....	4
1.3. A bűnmegelőzés – közügy.....	6
1.4. A bűnmegelőzés fogalma.....	7
1.5. Koncepció célja, feladata, rendeltetése.....	7
2. A Csurgó Kistérség elhelyezkedése természeti, gazdasági és társadalmi viszonyai.....	8
2.2. Településszerkezet, lakosságszám, közigazgatás, közlekedés.....	9
2.3. Rendvédelem, igazságszolgáltatás.....	12
2.4. Intézmények.....	12
2.5. Civil szervezetek.....	13
2.6. A kistérség gazdasági helyzete, foglalkoztatottság:.....	14
3. A közbiztonság helyzete a Csurgói Kistérségben.....	17
3.1. A közbiztonság mérhető és nem mérhető adatai.....	18
3.2. A kistérség bűncselekmény adatai:.....	19
4. A bűnmegelőzés alapelvei.....	24
4.1. Törvényesség.....	24
4.2. Bűnmegelőzési politika.....	25
4.3. Együttműködés.....	26
5. A Kistérségi bűnmegelőzés általános lehetőségei:.....	26
6. A kistérségi bűnmegelőzési céljai:.....	28
6. 1. Hosszú távú célok:.....	28
6. 2. Középtávú célok:.....	28
6. 3. Rövidtávú célok:.....	28
7. A kistérségi bűnmegelőzés prioritásai:.....	28
7. 1. Család, gyermek és ifjúságvédelem fokozása.....	28
7. 2. Drogfogyasztás, kábítószeres bűnözés visszaszorítása.....	29
7. 3. Megelőző vagyonvédelem.....	30
7. 4. Erkölcs, tolerancia, kultúra terjesztése.....	31
7. 5. A közlekedésbiztonság fokozása.....	31
7. 6. Állampolgári megelégedettség.....	32
8. A kistérségi bűnmegelőzés intézkedései:.....	32
8. 1. A többcélú kistérségi társulás Társulási Tanácsának a bűnmegelőzési feladatok vállalásában történő közreműködésének kinyilvánítása.....	33
8. 2. A bűnmegelőzési testület további működtetése, a szakmai tevékenység terén az együttműködés erősítése.....	33
8. 3. A kistérség nevelési-oktatási intézményei által szervezett bűnmegelőzési programok támogatása.....	33
8. 4. A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer működésének továbbfejlesztése.....	34
8. 5. A bűncselekmények áldozatainak védelme.....	34
8. 6. A kistérségi Polgárőr szervezetek együttműködésének megteremtése, új polgárőr szervezetek megalakulásának ösztönzése.....	35
8. 7. A Rendőrséggel történő együttműködés elmélyítése.....	35
8. 8. A közigazgatás hatósági feladatai között a bűnmegelőzési szempontrendszer érvényesítése.....	36
8. 9. A települési önkormányzatok tulajdonában álló közterületek fokozott védelme.....	36
8. 10. A bűnisméltés megakadályozásában való közreműködés.....	37
8. 11. A kistérség közművelődési tevékenységének erősítése.....	37
8. 12. A szabadidősportok célirányos terjesztése.....	38
9. Összefoglalás.....	39

1. Bevezetés

1.1. Az Európai Unió közös bel és igazságügyi együttműködése

Az 1992. február 7-én aláírt és 1993. november 1-én hatályba lépett Maastrichti Szerződés új alapra helyezte az európai integrációt.

A szerződéssel az Unió szerkezete alapjaiban változott meg. Létrejött az ún. hárompilléres szerkezet. A harmadik pilléreként megjelent a tagállamok közti bel- és igazságügyi együttműködés. E pillérnél a közösségi intézményrendszer (tanács, parlament, bizottság) illetékessége erőteljesen korlátozott maradt, de az integrációs együttműködés jelentősen hozzájárult a tagállamok belső biztonságának fokozásához, az igazságszolgáltatási és büntetőügyi szervek fokozottabb együttműködéséhez. |

Az áruk, szolgáltatások személyek tagállamok közti szabad mozgása, a határok, határellenőrzések nélküli egységes piac kialakulása logikusan vont maga után azt az igényt, hogy a tagállamok belső biztonságát

veszélyeztető tényezők ellen is össze kell hangolni az együttműködést. Az együttműködési tevékenység a gyakorlatban az illegális migráció, szervezett bűnözés, terrorizmus elleni küzdelem kapcsán csúcsosodott ki.

Az 1999 május 1-én hatályba lépett Amszterdami Szerződés tovább formálta a tagállamok biztonság területén történő együttműködését. A bel- és igazságügyi együttműködés elnevezés a szerződés jóváhagyásával rendőrségi és büntetőügyi együttműködésre változott.

A „Szabadság, biztonság, igazság” programjának meghirdetésével folytatódott az együttműködés elmélyülése a bűnözés és büntető igazságszolgáltatás területén. A kiemelt területek közé a szervezett bűnözés, terrorizmus, az ember és gyermekkereskedelem, a kábítószer és fegyverkereskedelem a csalás és korrupció került.

A hágai székhellyel létre hozott EUROPOL szerepének további erősítése is megfogalmazásra került. E szervezet napjainkban is hatékonyan működik közre a nemzet államok határain túlívelő bűnözés elleni küzdelemhez. |

1.2. Bűnmegelőzés Magyarországon

A Magyar Köztársaságban az 1990-es évek elején megtörtént gazdasági, társadalmi rendszerváltás a bűnözés helyzetének kezelését teljesen más alapokra helyezte. Változások sora indult meg egy újfajta bűnözést másként kezelő társadalompolitika megvalósulásának irányába. A változások olyan alapjogszabályok megalkotását vagy gyökeres megváltoztatását eredményezték, amelyek a rendvédelmi és igazságszolgáltatási szervek működését és szervezetét is érintették. Jelentősen átalakult a bűnüldöző hatóságok eljárásának mikéntjét szabályozó jogszabályi környezet is. Az ezredforduló tájékán rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján már egyértelműen érezni lehetett, hogy a bűnözés elleni küzdelem ellen a hatékony bűnüldözés egyedüli eszközként nem elégséges.

Az Országos Kriminológiai Intézet vizsgálata a bűncselekmények megvalósulásának okait. A szakemberek megállapítási egyértelműek voltak arra vonatkozóan, hogy a bűnözés társadalmi jelenségként történő kezelését már a kezdeti stádiumban, tehát a kialakulásakor, vagy azt megelőzően kell kezelni.

A Magyar Köztársaság Országgyűlése 2003. október 28-án meghozott határozatával egy olyan hosszú távú stratégiai programot fogadott el, amely meghatározza a mai Magyar Köztársaság bűnmegelőzésének alapjait. A 115/2003 (X.28.) OGY határozattal elfogadott Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiája tematikus részletezettséggel ismerteti a bűnözés helyzetét Magyarországon. Elemzi a meglévő adatokat, meghatározza a bűnmegelőzés alapelveit, struktúráját, kitézi a stratégiai célokat és kijelöli a legfontosabb célterületeket és prioritásokat.

A Kormányprogram (2006-2010) célként határozza meg a közbiztonság erősítését, fokozását. A Biztonságos Köztársaság fejezetében az alábbi két rész a leglényegesebb:

„A modern társadalomban a biztonságteremtés az állami, önkormányzati szervek, a tulajdonosok és a biztonsági magánszolgáltatók, továbbá a civil kezdeményezések együttes tevékenységével valósulhat meg.”

„Megvalósítjuk a Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiájában szereplő feladatokat, amelyeknek középpontjában a polgárok mindennapi biztonságának erősítése áll. Folytatjuk az önkormányzatok szerepvállalásának, a társadalom önvédekező mechanizmusának erősítését.”

Az 1016/2007 (III.20.) Korm. határozat a társadalmi bűnmegelőzés nemzeti stratégiája céljainak végrehajtásából származó 2007. évben megvalósítandó feladatokat sorolja fel.

A határozat a végrehajtandó feladatok felelőseként határozza meg az ágazati minisztériumokat, a bűnmegelőzési feladatok szakterületeiken történő megvalósulásáért, a feladatok koordinálásáért.

A legfontosabb végrehajtandó intézkedések között a gyermek és fiatalok bűnözés megelőzését, csökkentését, a városok biztonságának fokozását, a családon belüli erőszak megelőzését, az áldozattá válás megelőzését, az áldozatsegítést, az áldozat kompenzációját, a bűnismétlés megelőzését.

1.3. A bűnmegelőzés – közügy

A Társadalmi Bűnmegelőzés Nemzeti Stratégiájának helyzetelemző részéből egyértelműen megállapítható, hogy a bűnözés Magyarországon az 1990-es évek elejétől kezdve fokozatosan nő. A növekvő bűncselekmény számok az állampolgárok széles körében félelemérzetet és általános elégedetlenséget váltanak ki.

A társadalomfejlődés során különböző történelmi korokban különböző eszközök alkalmazásával próbálkoztak az államhatalom gyakorlói a bűnözés megakadályozására vagy visszaszorítására. Kezdetben a bűnelkövetőkkel szembeni „véres szankciók” alkalmazása jelentette a megoldást, ugyanis ez volt alkalmas arra, hogy hasson az elkövetőre és az őt körülvevő közösségre. A későbbiek során egyre inkább előkerültek olyan módszerek, amelyek már a bűnelkövetések megvalósulását és az elkövetővé válás kialakulását akadályozták.

Miért válik a társadalom hasznos tagja bűnözővé? – merült fel a nem is oly könnyű kérdés. A válasz dogmatikailag két élesen eltérő irányvonal köré csoportosult.

A *szabad akarat tana* (Indeterminizmus) és a *meghatározott akarat tana* (Determinizmus). Míg az első felfogás szerint az elkövető a bűncselekmény elkövetéséig tisztában van a körülményekkel, azaz tudja cselekményének következményeit, a másik felfogás a bűnösség –mint az ember személyében rejlő lelki sajátosság- tényéből indul ki. Ez utóbbi felfogás szerint az ember nem tehet róla, hogy bűnözővé válik, a folyamat akaratától teljesen független tényező.

Az első szemléletmód az, ami a társadalom védelmét megalapozza, azaz tudatilag befolyásolja az egyént olyan magatartásra, hogy a bűncselekmény elkövetésétől tartózkodjon.

A második szemléletmód a felelősségrevonhatóság tényét kérdőjelezi meg. Annak bekövetkezése jelenlegi társadalmunkban beláthatatlan következményeket idézne elő.

1.4. A bűnmegelőzés fogalma

A bűnmegelőzés olyan társadalmi együttműködés, közösségi védelmi rendszer, amely az állam és intézményei irányításával, a polgárok önszerveződésének támogatásával az adott jogrendszer keretein belül biztosítja a jogkövető állampolgári többség életviszonyainak óvását a törvénytörő magatartások bekövetkezése ellen.

A megelőzés nem lehet más, mint azon társadalmi és életviszonyok meghatározása amelyek körében reálisan tervezhetők. A bűnözés okainak érvényesülése és az új okok létrejöttének gátlására tett intézkedések összessége.

1.5. Koncepció célja, feladata, rendeltetése

A koncepció legfontosabb célja egy 18 település közigazgatási területét magába foglaló területi egység (kistérség) határain belül élő 18.500 fős lakosság biztonságának, biztonságérzetének fokozása, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV törvény 8 § (1) bekezdésben önkormányzati feladatként meghatározott „közbiztonság helyi feladatairól való gondoskodás” kistérségi szinten történő összehangolása.

E koncepció nem más, mint 18 település közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása. Konkrét helyzetelemzés alapján a pontos célok, prioritások, intézkedések megjelölése, a végrehajtás módjának meghatározása a fejlesztési lehetőségek igénybevételével. Az életminőséget javító közbiztonság megteremtésére szolgáló stratégiai terv.

A közrend hosszú távú fenntartása és megóvása érdekében a kistérség területén a bűnmegelőzésben és bűnüldőzésben résztvevők közötti célirányos párbeszédet segíti elő a lehetséges keretek biztosításával és az együttműködés koordinálásával.

2. A Csurgó Kistérség elhelyezkedése természeti, gazdasági és társadalmi viszonyai

2.1. Területi elhelyezkedés, természeti adottságok

A Csurgói kistérség területe, a Belső-Somogy tájegységen belül, a Közép-Dráva Völgyben található, a Kelet-Zalai dombság és a Nyugat - Belső Somogy dombságának találkozásánál helyezkedik el földrajzi értelemben három tájegység találkozásánál. Észak - Nyugat felől a Zalai Dombvidék legdélebbi szélének tekinthető csurgói szőlőhegy, (Őrtilos, Zákány, Zákányfalu, Porrog, Porrogszentkirály, Somogybükkösd, Porrogszentpál, Iharos, Iharosberény, Pogányszentpéter) Dél - Kelet felől a belső somogyi terület határolja, ami sík és homokos terület. (Szenta – Berzence - Somogyudvarhely). Dél - Nyugatról a Dráva árterülete, a berek határolja (Sarkad-Lankóc-Gyékényes). Somogy megye egyik legkisebb tájegységének természetes határaként dél felől húzódik a Dráva folyó. A Csurgói-dombság kialakításában meghatározó szerepet játszott a területén végighaladó erősen kanyargó Dráva folyó, amelynek árterületén, a bányatavakkal együtt a meglévő kavicsréteg kitermelése folyik. A táj valamivel magasabb a Marcali-hátnál és felszíne élénkebb, változatosabb, Csurgó átlagosan 140-150 méter tengerszint feletti magasságban fekszik, a kistérségben Őrtilosnál jutunk el a környék legmagasabb pontjára, a 246 méter magas kiemelkedéshez. A Csurgói kistérség földrajzilag jelentősebb mikroközveti a Dráva-Völgye: (Őrtilos, Zákányfalu, Zákány, Gyékényes, Somogyudvarhely, Berzence), Zalai - Dombság Dél-Nyugati nyúlványa (Csurgó, Porrogszentkirály, Porrog, Porrogszentpál, Somogybükkösd, Csurgónagymarton, Pogányszentpéter), Belső-Somogy Nyugati tájegysége (Szenta, Somogyicsó, Iharosberény, Iharos, Inke). A kistérség különleges helyzete és földrajzi fekvése (a kistérségben lényegében három tájegység találkozik, így mindhárom terület hatása érvényesül a térség időjárásának alakításában) miatt az éghajlata is eltér a megye többi területétől, sőt országosan is egyedülálló a mikroklímája. A legfontosabb és a legjellemzőbb a sok csapadék (évi 800 mm felett), ami az Adriai-tenger közelségének tudható be, általánosan is igaz, hogy a kistérség éghajlatában a mediterrán hatások igen erősen érvényesülnek. A hőmérséklet kiegyenlítettebb, mint a Zala megyei közeli Nagykanizsáé, a kistérségben mindig melegebb van, mint a megjelölt városban. A berek közelsége oka a levegő magas páratartalmának, ezért a kistérségben sok ködös reggel van, de még nyáron is nagy a harmatképződés. A kistérség sok és sokféle növényzete, kiterjedt erdőterületei, az erdők közelsége jó és tiszta levegőt biztosít, a kistérségben sok a csapadék és a mélyben lévő vízkészletek eddig még biztosították a legnagyobb szárazságban is a térség vízellátását. A környezet és a természetvédelem oldaláról megállapítható, hogy kistérségben ezt a területet mindenképpen kiemelten kell kezelni. A kistérségben a védetté nyilvánított területek aránya 10,4

% (5176 ha), ez ugyan magasabb, mint a Somogy megyei 4,8 % és az országos 8,2 %-os átlagnál is, viszont a környezetvédelmileg érzékeny területek aránya 51,4 % (25 499 ha), amely csaknem háromszorosa a megyei átlagnak és hat és félszerese az országos átlagnak. A zonális környezetvédelmi programok által érintett területek aránya 54,6 % (26 908 ha), amely valamivel alacsonyabb a megyei és az országos átlagnál. A természetvédelmi oldatlom alatt álló területek közül a Duna-Dráva Nemzeti Park aránya a legjelentősebb. A Nemzeti Park (5 164 ha) kistérségi területéből 31,5 % (1 629 ha) fokozottan védettnek tekinthető.

2.2. Településszerkezet, lakosságszám, közigazgatás, közlekedés

A Csurgói kistérség 496,19 km²-es területével Magyarország délnyugati részén a Belső-Somogy tájegységben fekszik, a Marcali, a Barcsi és a Nagyatádi kistérségek szomszédjaként. Somogy megyében az egyik legkisebb térségnek számít, a Dél-Dunántúli régió területének 3,5 %-át, a megye területének 8,2 %-át öleli fel. A kistérség központja Csurgó városa, amely Nagykanizsától

27 km-re, Kaposvártól 70 km-re, Budapesttől, pedig 260 km-re helyezkedik el. A Csurgói kistérség 18 településből álló területi egység, amelyből egy városi, egy nagyközségi és 16 községi rangú. A kistérségen belül jelenleg 4 körjegyzőség működik. A Csurgói kistérség meghatározó közigazgatási és közellátási súlyú központja Csurgó városa, a kistérség további 1 nagyközsége: Berzence, 16 községi jogú települései: Csurgónagymarton, Gyékényes, Iharos, Iharosberény, Inke, Őrtilos, Pogányszentpéter, Porrog, Porrogszentkirály, Porrogszentpál, Somogybükkösd, Somogycsicsó, Somogyudvarhely, Senta, Zákány, Zákányfalu. Az ország Dél-Nyugati határterületének közvetlenül a Horvátországhoz közvetlen közel eső részében, a Zala megye és Somogy megye határán elhelyezkedő kistérségben, a kistérségi települések a kistérségi központ átlagban egy kb. 25 km-es sugarú körben helyezkednek el. A térség lakóinak 30 %-a városban, 70 %-a pedig a kistérség községeiben él. A KSH adatbázisa szerint Csurgó város lakónépességének száma 2006. január 1.-én 5 581 fő volt, a kistérségben lévő 7 település lakónépességének száma 500 fő alatti, illetve 4 településnek, pedig 500 - 1000 fő közötti volt a lakónépesség száma. Somogy megye városai közül Csurgó a legkevésbé fejlettek közé tartozik, ez részben a határ menti elhelyezkedésének is köszönhető, jelenleg a kistérség 18 települése közül 5 település a közlekedési végponton fekvő „zsáktelepülés”-nek tekinthető. A 2001. évi Köztársasági Elnöki

szabályozás értelmében Zákány település a 2002. évi önkormányzati választásokat követően Zákány és Zákányfalu településekre kettévált.

A kistérség 2007. január 1-i lakosságszámát az alábbi 1 sz. Táblázat tartalmazza:

1. sz. Táblázat

Sorszám	Település	Állandó lakosság összesen (fő-ben)
1.	Csurgó	5 638
2.	Berzence	2 670
3.	Csurgónagymarton	197
4.	Gyékényes	1 060
5.	Iharos	523
6.	Iharosberény	1 388
7.	Inke	1 309
8.	Órtilos	625
9.	Pogányszentpéter	528
10.	Porrog	265
11.	Porrogszentkirály	327
12.	Porrogszentpál	96
13.	Somogybükkösd	106
14.	Somogyicsicsó	194
15.	Somogyudvarhely	1 171
16.	Szenta	471
17.	Zákány	1 261
18.	Zákányfalu	595
Összesen		18 424

2004. nyarán a 244/2003. (XII. 28.) Korm. rendeletben lehatárolt kistérségben a 18 település képviselőtestületének döntése alapján létrejött a Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás. A többcélú társulás döntéshozó szervét a polgármesterekből álló Társulási Tanács alkotja. A kistérségi társulás létrehozásának célját a társulási megállapodás „preambuluma” tárja a legteljesebben elénk a következőképpen:

„A CSURGÓ kistérség önkormányzatai –az Alkotmány 44/A § (1) bekezdés h.) pontjában, a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény. 41.§ (1) bekezdésében foglalt felhatalmazás, valamint a helyi önkormányzatok társulásáról és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. Törvény és a települési önkormányzatok többcélú kistérségi társulásáról szóló 2004. évi CVII. törvény 1. § (1) bekezdése, és a Területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény 10/A § (1) bekezdése alapján – abból a célból, hogy a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok e megállapodás keretében történő együttműködéssel minél

teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást, testületeik döntése alapján társulási megállapodást kötnek.”

A társulási megállapodás kiemelt célja a kistérségi közszolgáltatási feladatainak a költséghatékonyabb, szervezettebb ellátása oly módon, hogy bizonyos önkormányzati feladatokat érintő területeken konkrét feladatok, intézkedések meghatározásával és megvalósításával a jogszerű feladatellátás működtetése, ellátása a kistérség összes településén megoldódjon. Ezen kívül ugyancsak cél a kistérség egészét érintő összehangolt nagyszabású fejlesztési programokban történő részvétel, mellyel fokozatosan járulnak hozzá a tagönkormányzatok a közszolgáltatások minőségének javításához, a kistérség lakosságának életkörülményeit meghatározó beruházások, fejlesztések megvalósulásához.

A társulási megállapodás öt legfontosabb területe: közoktatás, szociális és gyermekvédelmi ellátás, egészségügyi ellátás, területfejlesztés, belső ellenőrzés. A felsorolt területeken túl 2007-től a kistérségi társulás a kistérség 9 településén mozgókönyvtári ellátást működtet, és egyre erőteljesebb együttműködési szándék mutatkozik a sport és a bűnmegelőzési területen is.

Csurgó Város a kistérség központja Magyarország délnyugati határán, az V. transzeurópai korridoron helyezkedik el. Ennek fő ága (V/a) a Lvov - Budapest - Ljubjanka - Trieszt - Velence irányú, amelynek egyik fő eleme a Budapest - Nagykanizsa - Tornyiszentmiklós (Szlovénia) útvonalú M7-es autópálya/gyorsforgalmi út. A kistérség közútjai közül a legjelentősebb a 61 sz. Nagykanizsát Kaposvárral összekötő út amely három települést: Pogányszentpétert, Iharosberényt, és Inkét érinti. A többi közút ennél is alacsonyabb rendű. A Csurgói kistérségben keletkező és oda irányuló személy és áruforgalom számára jelenleg nem áll rendelkezésre semmilyen gyorsforgalmi út, amely lehetővé tenné a kistérség gazdasági potenciáljának növelését. A közlekedés elérhetőségét tekintve nagy előrelépés, hogy 2002-ben elkészült, majd aktualizálásra került az Iharosberényt Sanddal összekötő út engedélyezési terve, amely Csurgótól egy 18 km-re lévő 6,5 km-es útszakasz és amelynek megvalósítását követően Budapest és az M7-es elérhetősége mintegy 25-30 km-el csökkenne. A Csurgói kistérség gazdasági és társadalmi fejlődése számára meghatározó jelentőséggel fog bírni az M7-es autópálya „csurgói” leágazásának jövőbeli kiépítése (mint „tőkekapu”) és az autópálya közvetlen elérhetővé válása (a térség számára) a kistérségi központ felől. A V/b. korridor Fiume - Zágráb - Budapest irányú, ennek egyik fő eleme a Budapest - Pusztaszabolcs - Dombóvár - Kaposvár - Gyékényes - (Horvátország) vasút, a másik pedig az M7-es autópálya leágazó szakasza, Nagykanizsa - Letenye - (Horvátország). E korridorok fő rendeltetése a magisztrális közlekedési kapcsolatok javítása Horvátországgal és Szlovéniával (Zágrábbal és Ljubljanával) és az Észak-Adriai kikötőkkel (Fiume, Trieszt-Koper) és Észak-Olaszországgal. Csurgó városnak az említett vasútvonalon intercity megállóként és szolgáló vasútállomása van. A gyékényesen

vasúti határátkelőhely működik. A kistérségben Berzencén található közúti határátkelőhely Horvátország irányába.

2.3. Rendvédelem, igazságszolgáltatás

A körzetközpontban az egész kistérség területére kiterjedő illetékességgel rendelkező rendőrőrs működik, ami igazgatási szempontból a Nagyatádi Rendőrkapitányság része.

Határőrizeti, rendészeti szervként a kistérségben a Nagykanizsai Határőr Igazgatóság működik. Illetékességi szempontból a bolhói és a zákányi határrendészeti kirendeltséghez tartozó egységek Berzencén illetve Zákányban működnek.

A Vám és Pénzügyőrség Dél-Dunántúli Regionális Parancsnoksága Gyékényesen és annak kirendeltsége Berzencén működik.

A büntetőeljárások során a közvád feladatainak ellátásakor általános illetékességgel Nagyatádi Városi Ügyészség rendelkezik.

Az igazságszolgáltatás általános illetékességgel rendelkező szerve pedig a Nagyatádi Városi Bíróság.

A kistérségben a Somogy Megyei Igazságügyi Hivatal munkatársai heti rendszerességgel látják el a pártfogó felügyeletet. A gyermekvédelmi, bűnmegelőzési feladatokban a hatóságokkal és a közintézményekkel együttműködnek.

A vagyonvédelem területén a Nagyatádi Városi Tűzoltóság, és a Csurgó Városi Önkéntes Tűzoltóság feladatokat lát el.

2.4. Intézmények

A kistérségben az oktatási és nevelési szempontból jelentős szereppel bírnak a megyei és helyi önkormányzati és egyházi fenntartásában álló szociális és közoktatási intézmények. A kistérségben kettő középiskola működik. A Somogy Megyei Önkormányzat fenntartásában álló Nagyváthy János Középiskola a térség legnagyobb iskolája. A képzésszerkezetét tekintve a szakmunkás, szakközép, és gimnáziumi oktatáson túl az alapfokú oktatásba is bekapcsolódik. A Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium és Általános Iskola elsősorban a középiskolai (gimnáziumi) képzést végezték, ám 2003-tól felmeneteli rendszerben az intézményben alapfokú nevelés-oktatás is folyik.

A kistérségben alapfokú közoktatási feladatok ellátására Csurgón, Iharosberényben, Inkén, Berzencén, Somogyudvarhelyen, Gyékényesen, Zákányban, Zákányfaluban önkormányzati fenntartású általános iskolák működnek.

Az intézmények közül ki kell emelni a gyermekvédelmi és szociális intézményeket is. Az 1997-óta működő Családsegítő Szolgálatot 2005-től a többcélú kistérségi társulás tartja fenn. A Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat az egész kistérség területén működő intézmény, amely törvény által előírt kötelező feladatokat lát el. (családsegítés, gyermekjólét) A 18 település területén végzett tevékenységükkel munkájuk során folyamatos kapcsolatot tartanak fenn a rendőrséggel, igazságügyi hivatallal, és a területileg illetékes gyámhatósággal. Jelzőrendszert működtetve közreműködnek a nehéz körülmények között élő családok helyzetének javításában, és a kiskorú gyermekek lehetőség szerinti felzárkóztatásában. Központi összekötő kapocsként működnek közre a kriminalizálódáshoz közel álló élethelyzetek feltárásában, a problémák lehetséges kezdeti megoldásában és ha szükséges akkor a rendvédelmi, hatósági szervek munkájának segítésében.

2.5. Civil szervezetek

A kistérség számos településén az állampolgárok önszerveződéséből a bűnözés visszaszorítására és közrend hatékonyabb fenntartására Polgárőr szervezetek jöttek létre. A példaértékű lakossági együttműködés, az áldozatkész munka, a rendvédelmi szervekkel történő együttműködés hatékony eszköze a bűnözés visszaszorításának.

A kistérségben az alábbi településeken működik Polgárőr szervezet:

2. sz. Táblázat

Sorszám	Település
1.	Csurgó
2.	Iharosberény
3.	Iharos
4.	Inke
5.	Órtilos
6.	Zákányfalu
7.	Gyékényes
8.	Pogányszentpéter

A civil szervezetek között kell kiemelni a kistérségben működő kulturális, hagyományőrző, gasztronómiai, sport célra létrejött alapítványokat, egyesületeket, amelyek működésükkel nemcsak a kultúra közvetítésében végeznek kiemelkedő feladatot, hanem a helyi közösségek önszervező erejét kihasználva a lakosság tartalmas időtöltéséhez is hozzájárulnak. (Ilyenek a sportklubok, néptánc csoportok, zenei egyesületek, nyugdíjas klubok, énekkarok.)

2.6. A kistérség gazdasági helyzete, foglalkoztatottság:

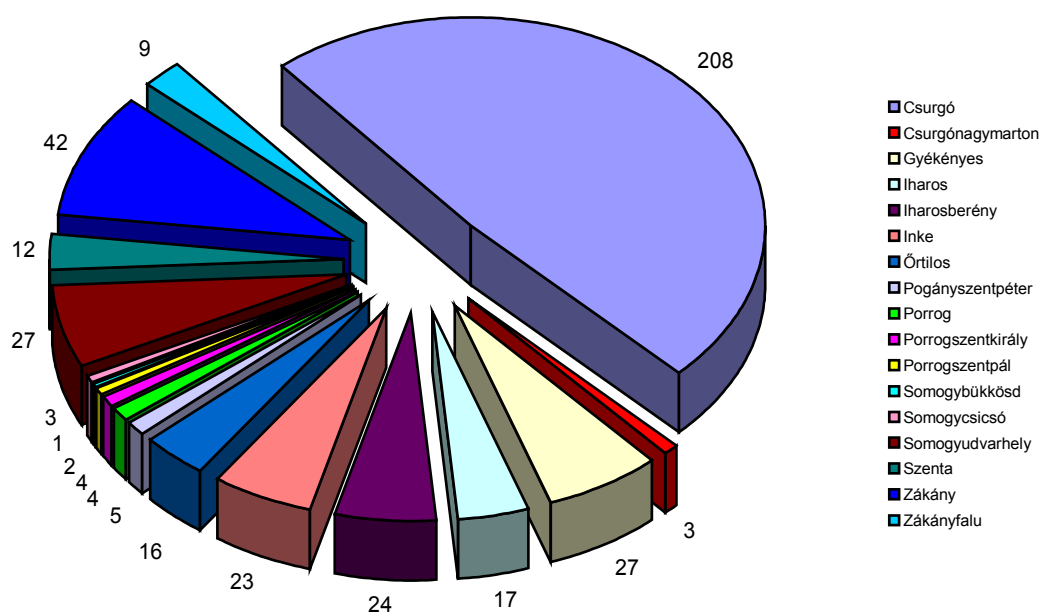
Csurgó és vonzaskörzete kiemelt fejlesztést igénylő térség; mely a határmentiségéből adódóan korábban sem fejlődött. A lakosság számához mérten a munkanélküliek aránya nagyon magas, egyes településeken kritikus mértékben romlik a lakosság korösszetétele, nagymértékben elindult az elöregedés.

Alacsony színvonalú az infrastruktúra, kevés a kvalifikált munkaerőt igénylő munkahely, ezen kívül számos megoldatlan problémával néz szembe a térség.

Gazdasági ágazat szempontjából tradicionálisan mezőgazdasági terület, kiterjedt erdőgazdálkodással. A kistérség mező és erdőgazdálkodási területe 49618, 354 ha. A térségben élők jelentős hányadának a mezőgazdaság kiegészítő jövedelemszerzési lehetőséget biztosít. Az 1000 lakosra jutó működő vállalkozások száma 2005. január 1-én 35,4 volt, ebből 65,6 %-os az egyéni vállalkozások száma. A működő vállalkozások java részét már nem a mezőgazdaság, hanem a kereskedelem, ipar, és a szolgáltatások teszik ki. A többségében kisvállalkozásokkal működő piaci szektor kevés foglalkoztatási erővel bír és tőkehiánnyal küzd.

1. sz. ábra

A csurgói kistérség vállalkozóinak száma településenként (db)

A 64/2004. (IV. 25.) Korm. rendelet szerint a Csurgói kistérség az összevont gazdasági mutatók alapján az ország 48 leghátrányosabb kistérségeinek egyike. Somogy megyében is a 4 leghátrányosabb kistérség közül élenjáró.

A kistérség településeinek a 2006. évi munkanélküliség adatai a következők:

3. sz. Táblázat

Település	Lakosság- szám	Munkanélküliségi ráta	Regisztrált munkanélküliek	Regisztrációból		Gazdaságilag aktív lakosok sz.
				Nők sz.	Férfiak sz.	
Berzence	2732	19,2	202	80	122	1054
Csurgó	5675	19,5	515	236	279	2639
Csurgónagymarton	190	38,2	26	8	18	68
Gyékényes	1081	13,5	73	42	31	542
Iharos	536	33,9	76	36	40	224
Iharosberény	1401	32,3	182	63	119	564
Inke	1329	40,9	204	82	122	499
Órtilos	636	24,8	64	23	41	258
Pogányszentpéter	527	25,1	47	23	24	187
Porrog	257	32,4	34	17	17	105
Porrogszentkirály	313	36,6	49	24	25	134
Porrogszentpál	95	30,2	13	7	6	43
Somogybükkösd	104	22,2	10	5	5	45
Somogyecsicsó	198	31,4	22	10	12	70
Somogyudvarhely	1215	19,8	106	48	58	535
Szenta	468	27,3	57	29	28	209
Zákány	1288	16,9	95	46	49	824
Zákányfalu	594		45	21	24	
Csurgó kistérség összesen	18639	22,8	1820	800	1020	8000

A Csurgói térségben folyamatosan romlik a foglalkoztatási helyzet, ezt mutatják a népesedési, munkanélküliségi adatok. 2002-ben a munkanélküliek száma 1089 fő, 2004-re ez az érték 18%-kal nőtt. 2006-ban novemberében a munkanélküliek száma 1831 főre nőtt, ez 68%-os növekedést jelent 2002-höz viszonyítva.

Az adatokból megállapíthatjuk, hogy a térségre és városra is a kedvezőtlen munkaerő piaci pozíció a jellemző.

A regisztrált munkanélküliek összetételét tekintve a férfiak vannak nagyobb arányban, a legfrissebb adatok szerint 1831 fő a regisztrált munkanélküliek száma, ebből 808 fő nő és 1023 fő férfi. Foglalkozás szerint, 1616 fizikai és 215 szellemi nem foglalkoztatott.

Külön gondot jelent, hogy a munkanélküliek száma arányban áll a legmagasabb iskolai végzettséggel. Megállapítható, hogy a kistérségben a munkanélküliség a legjobban az alacsony iskolázottságú rétegeket (8 általános iskola) sújtja a legjobban. E mellett meglepően magas a középfokú végzettséggel rendelkezők (érettségi), azon belül is a gimnáziumi érettséggel rendelkezők aránya. A kistérségben megjelent a diplomás munkanélküliség is.

A munkanélküliség végzettség szerinti felosztását az 2. sz. ábra tartalmazza.

2. sz. ábra

3. A közbiztonság helyzete a Csurgói Kistérségben

3.1. A közbiztonság mérhető és nem mérhető adatai

A helyi közösségekbe megjelenő közbiztonság helyzetének mérése teljességben kivitelezhetetlen feladat. Ha a közbiztonság fogalmából indulunk ki, akkor fogalommagyarázatként a Magyar értelmező kéziszótár a következőket írja: *A közbiztonság az élet- és vagyonbiztonságnak a közállapotoktól függő színvonalú megvalósulása.* A legfontosabb kérdés: Milyenek a közállapotok a Csurgói Kistérségben?

A válasz két oldalról adható meg.

Egyrészt jelen van egy szubjektív tényező, amely a kistérség lakosságának megítélésén alapszik. Ide tartozik minden olyan egyéni vélemény, közvélemény, amely egy adott helyen az élet és vagyonbiztonság megvalósulásával kapcsolatos. A lakossági megítélésre óriási hatással van a személyesen szerzett tapasztalat. Ezek a tapasztalatok az egyének közvetlen lakókörnyezetéből származnak. A legbefolyásolóbb az egyéni megítélés kialakulásánál az, hogy követtek-e el bűncselekményt az egyénnel szemben? Ha követtek el bűncselekményt, az milyen hátránnyal járt, azaz egyénnek milyen hátrányt (vagyoni, személyi) okozott? Történt-e az egyén közvetlen közelében bűncselekmény? Ha történt bűncselekmény az egyén közvetlen közelében, az milyen megítélésű bűncselekmény volt? A kérdésekre adott válaszok megmutatják mi a véleménye egy adott személynek egy adott helyen a közbiztonságról. Ha a fentebbihez hasonló kérdéseket teszünk fel egy egész közösségnek, akkor arra a kérdésre kapjuk meg a választ, hogy mi az általános vélemény a közbiztonság helyzetéről. E vélemény egy nehezen meghatározható szubjektív adat.

Másrészt a közbiztonság adatai között jelen vannak az úgynevezett objektív adatok is, melyek a rendvédelmi és igazságszolgáltatási szervek statisztikai adatai alapján keletkeznek. A hatóságok már a hivatalos eljárás megindulásakor adatokat gyűjtenek, amelyek az eljárás különböző szakaszaiban ugyanúgy nyilvántartásra kerülnek. Az így keletkezett hivatalos adathalmaz a bűnüldöző hatóságok tudomására jutott összes bűncselekmény adatait tartalmazza szám szerint, és bűncselekmények szerinti csoportosításban. Kétségtelenül fontos szereppel bírnak a közbiztonság helyzetének megítélésében, sőt hasznos információt nyújtanak a jogalkotásnak, a bűnözés területén bekövetkezett változásokról. A nyilvántartott adatok, és az abból levont következtetések mégsem tükrözik a valóságos helyzetet, hiszen a ténylegesen bekövetkezett bűncselekmények egy bizonyos része sosem jut a hatóságok tudomására, mert

a bűncselekmények áldozatainak bizonyos része sosem tesz feljelentést, így azok nem jutnak a hatóságok tudomására. A látencia mint jelenlévő tényező lényegesen torzítja a közbiztonság állapotáról készíteni kívánt képet. A Csurgói Kistérség területén általános illetékességgel rendelkező nyomozó hatóság a Nagyatádi Rendőrkapitányság. Az adataik alapján 5 évre visszamenően (2002-2006) ábrázoltuk a lakossági bejelentésre indult büntetőeljárásokat.

3. sz. Táblázat

	2002	2003	2004	2005	2006
Nyomozás elrendelés	468	420	399	565	463
Eljárás megtagadása	44	16	13	8	19
Összesen:	512	436	412	573	482

A táblázatból azok az adatok szűrhetők le, amelyek a lakosság feljelentéseit (hatósághoz fordulását) jelzik. A bűncselekmények legnagyobb része a feljelentéssel jut a hatóság tudomására. Nem teljesen pontos adatok szerint a hivatalból indított (officiális) büntetőeljárások száma a feljelentések számához viszonyítva a kistérségben 10% körül mozognak. A táblázat összesen oszlopában szereplő adatok jelzik a Csurgói Rendőrőrs ügyforgalmát, tehát azokat az adatokat, amelyek nyomozóhatóság tudomására jutottak. A táblázat második sorában szerepelnek azok az adatok, amelyek esetében nem került sor eljárás lefolytatására. A Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. Törvény részletesen felsorolja azokat az okokat, amelyek esetén az eljárás megindítására nem kerülhet sor.

3.2. A kistérség bűncselekmény adatai:

A kistérség bűncselekmény adatainak összeállításánál a rendőrségi adathalmaz került feldolgozásra. A 2003-2006 közötti időszak adatai tartalmazzák az összes olyan büntetőeljárást, amely ügyekben a Csurgói Rendőrőrs eljárást folytatott le. Az adatokat a 4. sz. táblázat tartalmazza:

4. sz. táblázat

A Csurgói Kistérség településenkénti bűncselekmény adatai (2003-2006)

Település/Év	2003	2004	2005	2006	Összesen
--------------	------	------	------	------	----------

Berzence	53	64	37	52	206
Csurgó	166	162	178	175	681
Csurgónagymarton	3	7	13	7	30
Gyékényes	62	69	254	153	538
Iharos	18	18	40	23	99
Iharosberény	25	52	83	56	216
Inke	21	52	73	64	210
Órtilos	28	28	21	14	91
Pogányszentpéter	19	16	29	29	93
Porrog	11	5	11	11	38
Porrogszentkirály	9	17	25	6	57
Porrogszentpál	1	2	7	8	18
Somogybükkösd	4	4	8	3	19
Somogyesicsó	6	5	12	5	28
Somogyudvarhely	25		15	6	46
Szenta	21	18	14	28	81
Zákány	37	14	40	19	110
Zákányfalu		15	13	7	35
Összesen:	509	548	873	666	2596

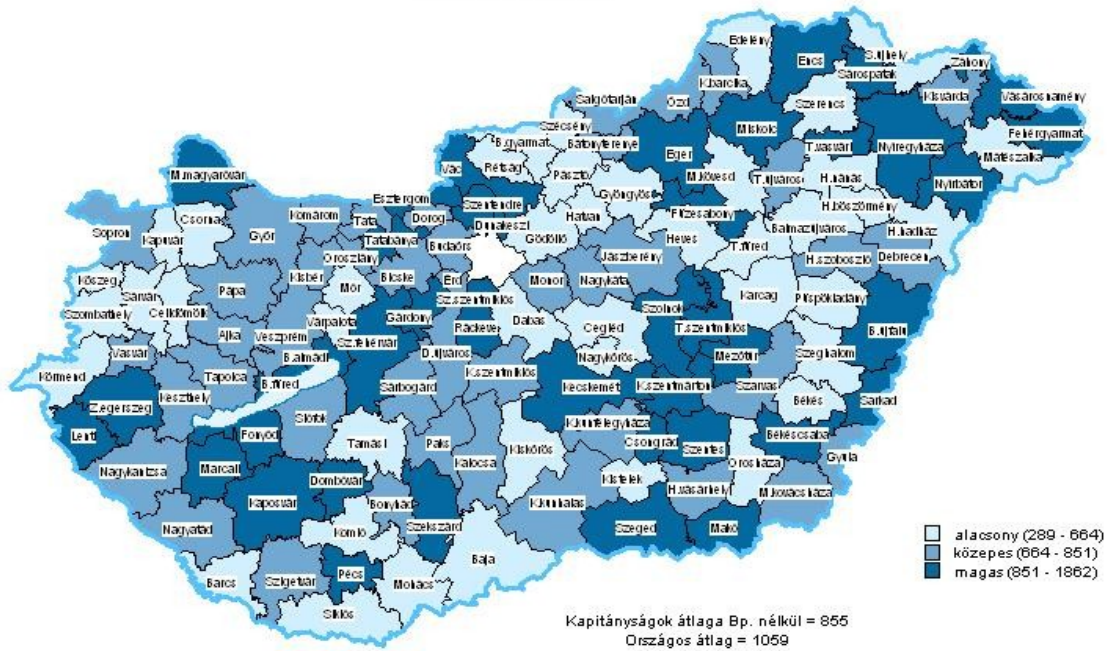
Az adatok 2003. óta végbement változásai egyértelműen szemléltetik a kistérségben végbemenő lassan, de növekvő fertőzöttségét. A növekvő tendencia okait a helyi közösségekben végbemenő változásokban, és az országosan is tapasztalható társadalmi hatásokban kereshetjük. (A 2005. év statisztikai adataiban történt nagymértékű növekedést a Gyékényes községben történt, sorozat-bűncselekmény elkövetése idézte elő.)

A 100.000 lakosra jutó országosan elkövetett bűncselekmények számát 2006. I. negyedévben a rendőrkapitányságok illetékességére lebontva a következő ábra tartalmazza:

3. sz. ábra

**Az ismertté vált bűncselekmények
százezer lakosra jutó száma a rendőrkapitányságok illetékességi területén
2006. I. negyedév**

Forrás: ERÜBS

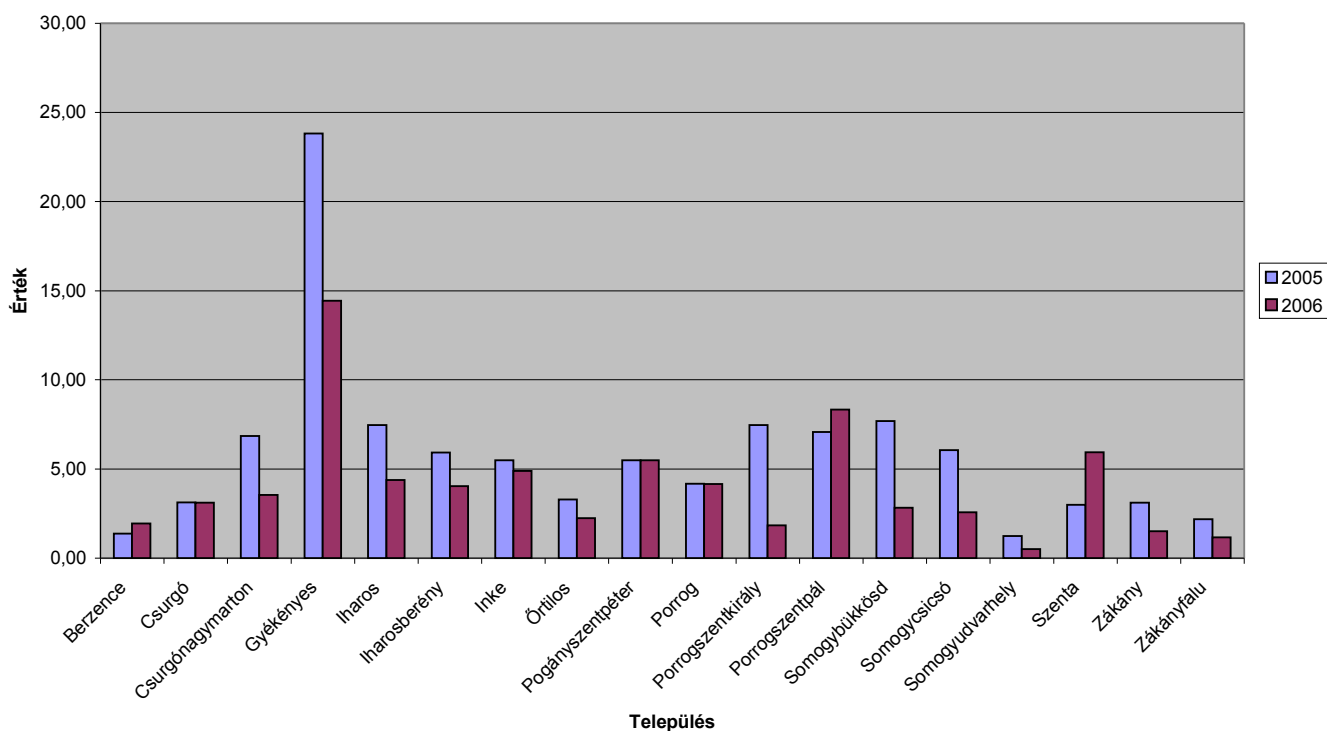
A Nagyatádi Rendőrkapitányság illetékességi területén lévő a Csurgyói kistérség bűnözési fertőzöttsége az országos helyzethez viszonyítva 2006. I. negyedévben közepesnek mondható. A szomszédos barcsi kistérségben (amelynek területén rendőrkapitányság működik) 2006-ban kevesebb felderített bűncselekmény volt, mint a Nagyatádi Rendőrkapitányság részeként működő Csurgyói Rendőrőrs működési területén. Ugyancsak megemlíti érdemel, hogy a rendőrkapitánysággal rendelkező barcsi kistérségben, 2006-ban kevesebb volt a regisztrált bűncselekmények száma, mint a csurgói kistérségben. A rendelkezésre álló bűncselekmény adatok településenkénti értelmezéséhez a 100 lakosra jutó bűncselekmények számát kell értékelni. Ez az adat mutatja meg a településenkénti fertőzöttséget.

A kistérség településeinek adatai közül a 2005-ben és 2006-ban a száz lakosra kivetített bűncselekmények adatait a 4. sz. ábra tartalmazza.

4. sz. ábra

100 lakosra jutó bűncselekmények száma (2005-2006)

Forrás: Nagyatádi Rendőrkapitányság Csurgói Rendőrőrs

Az oszlopdiaagramból jól láthatóak a településenkénti adatok. Összességében megfigyelhető, hogy két év távlatában az adathalmaz tekintetében az azonos települések közötti eltérés a normál értéken belül van. (Gyékényes tekintetében ismét a 2005-ös évben történt sorozat-bűncselekmény okozza az ábra torzulását.)

A statisztikai bűncselekmény adatok vizsgálatakor nagyon fontos következtetéseket lehet levonni az elkövetett bűncselekmények típusáról. A bűncselekmények típusa szerinti értékelés egyrészt rávilágít a bűnözés struktúrájára, másrészt következtetéseket enged levonni a bűnözés társadalmi jellegéről, harmadrészt pedig segítséget nyújt a bűnmegelőzésben közreműködő szervezetek számára a prevenciók tevékenységek meghatározásánál.

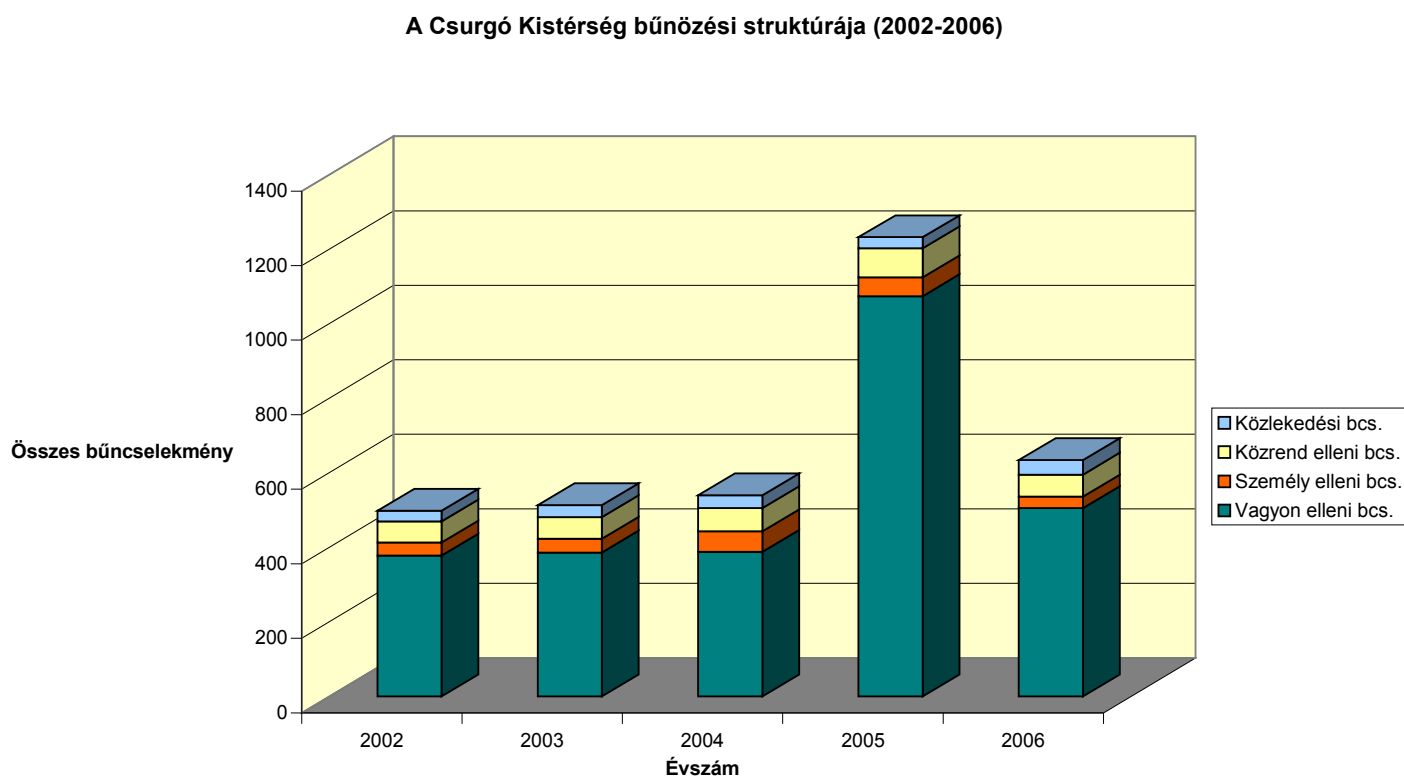
A Magyar Köztársaság Büntető törvénykönyve (1978. évi IV. törvény) Különös része határozza meg azokat a tényállásokat, amelyek megvalósulásakor bűncselekmény valósul meg. A tényállások csoportosításánál kiemelkedő szerepe van a bűncselekmény által veszélybe került, vagy veszélyeztetett életviszonyoknak. A Csurgói Kistérség területén az elmúlt öt évben megvalósult bűncselekmények alapján (előfordulási gyakoriság) hat bűncselekmény csoportot érdemes megkülönböztetni, amelyek közül az adatok alapján az első négy csoportnak van különös jelentősége.

- 1.) Vagyon elleni bűncselekmények
- 2.) Személy elleni bűncselekmények
- 3.) Közrend elleni bűncselekmények
- 4.) Közlekedési bűncselekmények
- 5.) Gazdaság elleni bűncselekmények
- 6.) Az államigazgatás, igazságszolgáltatás és a közelet tisztasága elleni bűncselekmények

Az 5. sz. ábra a kistérség bűncselekményeit ábrázolja a fentebb megjelölt 4 fő csoport szerint:

5. sz. ábra

Forrás: Nagyatádi Rendőrkapitányság Csurgói Rendőrőrs

A szemléltetett ábrán jól látszik a különböző bűncselekmény típusok megjelenése, változása, valamint ezen bűncselekmények egymáshoz való viszonya. A feldolgozott adathalmazból egyértelműen megállapítható, hogy kistérségünkben a vagyon elleni bűncselekmények száma a meghatározó. A személy elleni bűncselekmények számának alakulása kismértékben változik. A közrend elleni bűncselekmények jelentik a második leggyakoribb bűncselekmény típust. A járműforgalom számának fokozatos emelkedése, a közlekedési szabályok egyre gyakoribb áthágása a közlekedési bűncselekmények jelenlétét is meghatározóvá teszik.

A vagyon elleni bűncselekmények közül kistérségünkben a leggyakoribbak a lopások. E cselekmények megvalósulásánál elsősorban az anyagi haszonszerzés a cél.

A bűncselekmények arányaiból megállapítható, hogy a második leggyakoribb jelenség a közrend elleni bűncselekmények megvalósulása. Ezek a bűncselekmények elsősorban a társadalmi együttélés alapvető értékeit sértik, veszélyeztetik, a társadalmi tulajdon értékében nem kevés kárt okoznak. A közrend elleni bűncselekménynél az okiratokkal (közokirat, magánokirat) kapcsolatos jogellenes magatartások

(hamisítás, visszaélés) a legjellemzőbbek.

A személy elleni bűncselekmények alakulása az országos, és ezen belül a vidéki területekhez hasonló, tehát nem tapasztalunk lényeges eltérést.

(Itt kivétel néhány kiemelt jelentőségű idegenforgalmi hely, vidéki nagyváros.) A személy elleni bűncselekményeknél a legfontosabb, hogy kistérségünkben a vizsgált időszakban nem történt emberi életet kioltó, vagy veszélyeztető bűncselekmény. Ezek a legsúlyosabb bűncselekmények elkerülték térségünket.

Ezek a legsúlyosabb bűncselekmények elkerülték térségünket.

Az elemzés során ki kell térni a közlekedési bűncselekmények jelenlétére is. A közúti közlekedés szabályait sértő, veszélyeztető magatartások a bűncselekmények megvalósulása során olyan helyzeteket teremtenek, amelyek a közlekedés többi résztvevőjének életét, testi épségét, vagyoni jogait sodorják veszélybe, illetve sértik is. Ezeknek a bűncselekménytípusoknak a jelenléte állandósulni látszik a kistérségben.

Összességében elmondható, hogy a csurgói kistérség bűnözési struktúrájából egyértelműen levonhatók a társadalmi következtetések. Az itt élő lakosság körében a magas munkanélküliség, a nehéz szociális körülmények megélhetési problémákat idéznek elő. A lakosság körében egyre fokozódó egyéni szükségletek erős motivációt jelentenek a vagyoni javak jogellenes megszerzésére. Az eltulajdonított vagyoni javak az egyéni szükségletek kielégítésére kerülnek végfelhasználásra. A közrend elleni bűncselekmények összetételénél is elsősorban az egyéni életkörülmények helyzetének fokozása a cél. Másodsorban sajnos már nemcsak megjelent, hanem jelen van a kábítószerrel kapcsolatos bűnözés is. Sajnos jelen vannak a kiskorú személyek sérelmére elkövetett bűncselekmények is.

4. A bűnmegelőzés alapelvei

4.1. Törvényesség

A bűnmegelőzési tevékenység –bármely bűnmegelőzésben résztvevő szerv vagy szervezet végzi- csakis a hatályos jogszabályok tiszteletbetartásával, betartásával folytatható. Az állampolgárok

alkotmányban biztosított jogainak védelme csak ezen alapelv biztosításával érhető el. A tevékenységgel kapcsolatban felmerülő bármely jogellenes adatgyűjtés vagy hátrányos megkülönböztetés tiltott, és mint prevenciós tevékenységnek nem is lehet célja.

Minden egyes bűnmegelőzést célzó preventív intézkedés csak és kizárólag a jogszabályok megtartásával valósítható meg. Az állampolgárok személyhez fűződő jogainak sérelme, és az ezt előidéző önkényeskedő intézkedés nem megengedett.

Az alapelv gyakorlásával kapcsolatban önkormányzati feladat a jogok gyakorlásának, kötelezettségek teljesítésének betartása, az állampolgárok alkotmányos jogainak tiszteletbetartása a meghatározott cél.

A bűnmegelőzés önkormányzati tevékenységként –a törvényesség oldaláról nézve- az önkormányzati jogalkotásban érvényesülhet a legteljesebben, mert ez az a szint, ahol az önkormányzat jogalkotóként gondoskodhat arról, hogy bűnmegelőzést szolgáló szempontjai norma szinten megjelenjenek.

4.2. Bűnmegelőzési politika

Az állami és a helyi önkormányzati politika egy része a kriminálpolitika, mely meghatározza azokat a feladatokat, elképzeléseket, eszközöket, amelyek a bűnözés ellen folytatott harc részei.

Liszt Ferenc a dualista korszak nagy büntetőjogásza a legjobb kriminálpolitikának a jó szociálpolitikát nevezte, nem véletlenül. Korabeli statisztikák bizonyították, hogy hosszútávon minden szociálpolitika terén tett pozitív intézkedés a bűncselekmények számának csökkenéséhez vezetett.

Bűnmegelőzési politikaként kezelhetünk minden olyan elképzelést, eszközt, vagy konkrét intézkedést, ami egy adott társadalmi közegben, egy adott területen (település, kistérség) a bűnözés visszaszorítására irányulhat.

A bűnmegelőzési politika lényege az ágazati politikákban rejlik. A helyi önkormányzatok kötelező feladataihoz (alapfokú oktatás-nevelés, szociális alapellátás) kapcsolódó feladatellátás szervezésben, intézményműködtetésben, finanszírozásban számos olyan lehetőségek vannak, amelyek a bűnözés számának alakulására hatással lehetnek. A helyi önkormányzatok kötelező feladatai az állami finanszírozástól nagymértékben függenek. A feladatarányos állami finanszírozás a helyi önkormányzati rendszer egyik alappillére. Az államilag finanszírozott önkormányzati feladatok ellátása a települések éves költségvetésében teljesebb ki. E rendeletben kerülnek meghatározásra azok a pénzeszközök, amelyeket a helyi önkormányzat a feladatainak ellátására fordít. Ezek meghatározásakor nagyon fontos az az akaratérvényesülés, amely az oktatási, szociális, és bűnmegelőzéssel foglalkozó civil szervezetek támogatására irányul. A pénzügyi támogatásokon túl számos olyan szervezési, jogalkotási,

eszközfejlesztési, és konkrét elhatározási folyamat valósulhat meg, amely a közbiztonság helyzetének javulását eredményezheti.

Az ágazati politikák (oktatás-neveléspolitiká, szociálpolitika, biztonságpolitika, pénzügypolitika, gazdaságpolitika) szervezett, összehangolt kezelésével teljesebb ki jó bűnmegelőzési politika.

A helyi önkormányzati politikák, elképzelések egyesítésével, az egymással hasonló sorban élő településeknek a kistérségi rendszer adta lehetőségek kihasználásával egy területi bűnmegelőzési rendszer valósulhat meg.

4.3. Együtműködés

A bűnmegelőzésben való részvétel -a bűnmegelőzés fogalmából kiindulva- egy összehangolt cselekvéssorozatot jelent. Sikeres bűnmegelőzésről csak az abban résztvevők összehangolt munkájának eredményeként beszélhetünk.

A helyi önkormányzatoknál az együtműködés fokozása, a helyi problémák megoldása, a közrendért való

felelősség teljesítése legfontosabb feladat. Így helyi szinten célként kell meghatározni a szoros kapcsolatok kiépítését egyrészt a bűnüldöző szervekkel, másrészt a civil szervezetekkel, harmadrészt pedig a helyi társadalom tagjaival.

A kistérségi rendszer kialakítása a helyi önkormányzatok együtműködésén alapszik. A 2004. évi CVII. Törvény 1. § (1) bekezdése a következőképpen szól:

*„ A kistérségben –kivéve a fővárost és azt a kistérséget amelyben egy település alkot egy kistérséget- működő település önkormányzatok képviselő-testületei a kistérségi **együtműködés biztosítására** írásbeli megállapodással a kistérségben egy többcélú kistérségi társulást alakíthatnak. ”*

A bűnözés a települések határait, messze túllépő tevékenységként van jelen. A közbiztonság biztosítására létrehozott állami szervek rendszere nem települési szinten szerveződik. Így az egy adott területen lévő településeknek célszerű a helyi viszonyok tapasztalatait felhasználva szélesebb körben kistérségi, megyei szinten céljaik elérése érdekében együtműködni.

Az együtműködés nemcsak a települési önkormányzatok kapcsolatainak erősítését jelenti. A bűnmegelőzés területén az együtműködés magába foglalja a helyi önkormányzatok, azok intézményei (iskolák, óvodák, szociális és gyermekvédelmi intézmények), rendvédelmi szervek (rendőrség), civil szervezetek közötti kapcsolatok szerves és tudatos elmélyítését.

5. A Kistérségi bűnmegelőzés általános lehetőségei:

5.1. A kistérségi bűnmegelőzés előzményei

A 2004-ben megalakult Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás a társulás általános értelemben vett célját a kistérség 18 településének képviselő-testülete döntése alapján jóváhagyott társulási megállapodás preambuluma úgy fogalmazza hogy „*a kistérség lakói az önkormányzati közszolgáltatásokhoz minél teljesebb körben jussanak hozzá, és az önkormányzatok e megállapodás keretében történő együttműködéssel minél teljesebben, forrásaik célszerű és optimális felhasználásával biztosítsák a mind magasabb szintű ellátást és szolgáltatást*”.

A többcélú kistérségi társulás alapfeladata tehát a lakossági közszolgáltatások magasabb szintű megvalósítása, és a rendelkezésre álló források célszerű és hatékony felhasználása. █

A többcélú társulás megalakulásakor nem volt a feladatok között a bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatkör ellátása, és jelenleg sincsen a megállapodásban e feladat konkrétan megfogalmazva.

A bűnmegelőzés közvetett feladatainak megvalósulásában a társulási feladatellátás előnyeinek kihasználásával a többcélú társulás a kezdetektől fogva részt vesz.

A társulás 2005-től fenntartja és működteti a Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat Intézményét.

A fenntartott szociális és gyermekvédelmi intézmény törvényben meghatározott feladatainak ellátásakor (jelzőrendszer működtetése) közvetve bűnmegelőzési tevékenységet is végez. Munkájuk során szoros kapcsolatban állnak az illetékes gyámhivatallal, az oktatási intézményekkel, a rendőrséggel és az igazságügyi hivatal pártfogó felügyelői szolgálatával.

A szociális ellátások terén a többcélú társulás által finanszírozott beruházásból 2006. február 1.-óta a Csurgó környéki településeken jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működik. Az idős, főként egyedülálló személyek számára a 24 órás ellátás magasabb szintű biztonságot nyújt.

A többcélú társulás 2005. augusztus 5-i ülésén a Nagyatádi Rendőrkapitány beszámolt a kistérségben elkövetett bűncselekményekről, azok összetételéről, és felderítettségéről. A Társulási Tanács tagjai pedig kérdéseket tettek fel a rendőrkapitánynak.

2006. novemberében a Somogy Megyei Rendőrfőkapitány a Nagyatádi Rendőrkapitányi álláshely betöltéséhez a többcélú társulás javaslatát kérte. A társulás 2006. december 7.-i ülésén meghallgatta a kapitányjelöltet, és határozatával a kinevezést támogatta.

A Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat és a társulás munkaszervezete 2005. november 24-én első alkalommal, majd azt követően 2006. december 1.-én „*Kistérségi bűnmegelőzési fórum*” rendezvényt tartott. A nagy érdeklődést kiváltó fórumra a térség polgármesterein kívül meghívást kaptak a rendőrség, gyámhivatal, közigazgatási hivatal, igazságügyi hivatal, polgárőrszervezetek képviselői, szakemberei.

A Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás elnökének kezdeményezésére 2007. június 26-án „*Bűnmegelőzési Testület*” alakult. Az elsősorban szakemberekből álló egyeztető fórum legfontosabb feladata a kistérség bűnügyi helyzetének figyelemmel kísérése, a kiemelt bűnesetek értékelése, a védekező mechanizmusok, stratégiák kidolgozása, és az ezekhez szükséges szakmai tanácsok tolmácsolása.

6. A kistérségi bűnmegelőzési céljai:

6. 1. Hosszú távú célok:

A kistérségi lakónépesség biztonságérzetének fokozása, az objektív és a szubjektív biztonságérzet szintjének növelése. A kistérségben élők életminőségét nagymértékben befolyásoló bűnözés visszaszorítása. A bűnmegelőzési tevékenységnek a helyi társadalompolitikában történő érvényesítése.

6. 2. Középtávú célok:

A társadalmi bűnmegelőzés területi és helyi szintjének megteremtése. A partnerségi viszony fokozatos elmélyítése a települési önkormányzatok, a helyi intézményi struktúra, a rendészeti szervek, a lakossági civil szerveződések, valamint a lakosság széles rétege között.

6. 3. Rövidtávú célok:

A Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás Bűnmegelőzési koncepciójának jóváhagyása, a szakemberekből létrehozott „*Bűnmegelőzési testület*” működtetése, a testület szakmai javaslatainak további felhasználása.

A kistérségben bűnmegelőzéssel foglalkozó intézmények szervezetek, munkájának összehangolása, a bűnmegelőzéssel összefüggő feladatok finanszírozási háttérének megteremtése, a bűnmegelőzést segítő pályázati programokon történő részvétel biztosítása, pályázatok beadása.

7. A kistérségi bűnmegelőzés prioritásai:

7.1. Család, gyermek és ifjúságvédelem fokozása

A kistérség bűnmegelőzési koncepciójának egyik leglényegesebb része a család, az ifjúság és a kiskorú gyermekek ellen elkövetett bűncselekmények visszaszorítása. Napjaink kriminológusai, jogászai keresik a választ arra, miként lehet fellépni azon bűncselekmények visszaszorítása érdekében, amelyek az egymással szoros társadalmi kapcsolatban lévő személyek között történnek. Az intézményesített jogvédelem, a vagyoni jogoknak az állam részéről kötelező tiszteletbetartása, valamint az áldozatok kiszolgáltatott helyzete jelentősen visszaszorítja az állam szerveinek beavatkozási lehetőségét. A társadalom legkisebb egységében a családban előforduló bűncselekmények számának fokozódása minden bűnmegelőzésben résztvevő szervet, szervezetet e jelenség figyelemelkísérésére sarkallja.

Ezen jelenségek visszaszorításának módja az együttműködés. A jelenségek feltérképezése a pedagógusi, családgondozói, rendőrségi munka együttes feladata, hiszen a folyamatos értékelés nélkül szinte lehetetlen a szükséges beavatkozás megtétele.

A kistérség gyermekkorú polgárainak védelme nemcsak erkölcsi, hanem jogi feladatokat is ró az önkormányzati intézményekre. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. Törvény 6-9. § felsorolja azokat a jogokat, amelyeket biztosítani kell a gyermekek számára. Ugyanezen törvény 11. §-a kötelezővé teszi a gyermeki jogok védelmét minden olyan személy számára, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Az ifjúságvédelmi feladatok ellátásában nélkülözhetetlen feladata van a rendőrségnek, ügyészségnek, gyámhivatalnak, oktatási intézményeknek, egészségügyi és szociális ellátórendszer intézményeinek. Szervezett programjukkal jól együttműködve vehetnek részt a jogok biztosításában.

7. 2. Drogfogyasztás, kábítószeres bűnözés visszaszorítása

Az elmúlt időszak legnagyobb kudarca a kábítószeres bűncselekmények visszaszorítására tett erőfeszítések sikertelensége. Sajnos mindennapjainkban nem ritkán előforduló jelenség a kábítószer, melynek terjesztése leginkább a szórakozóhelyek környékén történik. A kábítószer nemcsak a fogyasztó számára hordoz óriási veszélyt, hanem a társadalmi

közegben a más jellegű bűncselekmények megjelenésének is velejárója.

A prevenciós tevékenység egyik fontos eleme a D.A.D.A program, mely a rendőrség ifjúságvédelmi munkájának része. Az oktatási intézmények osztályfőnöki óráin, tantestületi értekezletein, szülői értekezletein elemzik, értékelik a tanulókat érintő kábítószeres veszélyeket, tájékoztatást adnak a veszély elhárításáról. A megelőzés e pillére jövő kábítószeres bűncselekményeire mért csapás egyik záloga lehet.

A kábítószeres bűncselekmények megelőzésének további eszköze lehet minden olyan figyelemkeltés, ami a kábítószeres káros tudatbefolyásoló hatását, veszélyeit ábrázolja, akár oktatási intézményben akár a családon belül történik az. E bűncselekmények elkövetői közül nagyrészt fiatalok kerülnek ki, akik nincsenek tisztában e szerek élettani hatásaival. Itt külön ki kell emelni a családi környezetet, amelynek ráhatása az egyénre szintén bűnmegelőző hatású lehet. Célszerű megvalósítani a bűnmegelőzésben résztvevő szervek, szervezetek között egy területen működő jelzőrendszert, melynek lényege az, hogy a kábítószerrel kapcsolatos jelenségek észlelésénél az együttműködők egymástól kellő időben információt kapjanak.

7. 3. Megelőző vagyonsvédelem

A társadalmi-gazdasági rendszerváltást követő években a megtermelt javak értéke jelentősen megnőtt. A gazdasági termelés során előállított javak, vagyoni értékek megőrzése, gyarapítása helyi társadalmi érdek. Az állampolgárok vagyonában és a közvagyonban a bűncselekmények hatására bekövetkezett hátrányos változás a közvélemény hangulatát hátrányosan befolyásolja.

A hátrányos befolyásoláson túl a vagyoni értékek elvesztése kedvezőtlenül hat a működő közvagyon értékére, és a kistérségen belüli működő tőkére.

A vagyon elleni bűncselekményeknél a bűnmegelőzés összetett tevékenység. A bekövetkezett bűncselekmények elkövetőinek felderítése a rendőrség feladata.

A meglévő vagyoni értékek bűnözés elleni megóvásában eredmény csakis úgy érhető el, ha a helyi társadalom széleskörű rétegei a tevékenységbe bekapcsolódnak.

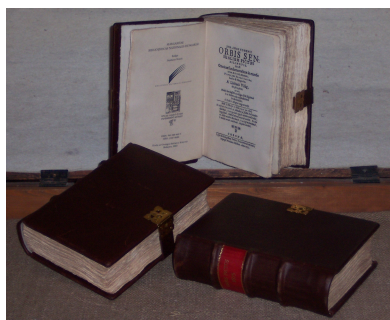

A megelőzés oldaláról a lakosság védekező mechanizmusokkal történő megismertetése az elsődleges cél. A szomszédok egymásért mozgalom, kiterjesztésével, megismertetésével egy olyan társadalmi összefogás alakul ki, amely fokozza a lakosság védekező képességét. A szakemberek hosszú éves tapasztalatain alapuló olyan ismeretterjesztésre válik lehetőség a lakosság részére, amelyek hozzájárulnak a magántulajdon védelméhez. A bűnmegelőzésben résztvevők együttműködésén alapulva egy olyan információáramlás valósítható meg, amely széleskörű tájékoztatást nyújt a lakosság számára a bizonyos bűncselekménytípusok gyakoribb megjelenéséről és a megjelent bűncselekménytípusok megvalósulási esélyeinek csökkentéséről. A vagyonvédelem részéről fontos minden olyan eszközfejlesztés, (köztéri kamerák, zárt hálózaton működő informatikai rendszerek) amely lehetővé teszi a közterületeken elhelyezkedő vagyontárgyak megőrzését. A helyi társadalom önszerveződő képességén alapuló Polgárőr szervezetek munkájának segítése, újonnan megalakuló szervezetek létrehozásának támogatása, valamint a már jól működő szervezetek közötti kapcsolatok elmélyítése szintén nagy jelentőséggel bír, hiszen jelenlétük a helyi közösségekben a kétségtelenül a bűncselekmények bekövetkezését akadályozzák.

7. 4. Erkölc, tolerancia, kultúra terjesztése

A településeken az együttélés szabályinak betartásához a legfontosabb követelmény az erkölcsi normák

tiszteletbetartása. Az erkölcs nem más, mint egy adott társadalomban kialakult értékítélet. A kultúra, a rítusok, szokások összessége. Legjellemzőbb vonása a statikus volta, ami azt jelenti, hogy hosszabb ideig képes egy adott közösségben jelen lenni.

A bűnmegelőzésben e természetét csak úgy lehet kihasználni, ha a közösség tagjai hozzájárulnak a megfelelő szintű erkölcsi normák kialakításához. Az erkölcsi normák szintjét befolyásolni csak valamilyen közvetítő elem beépítésével lehet. Ennek egyik eszköze a kultúra terjesztése, és a megfelelő életmódra történő nevelés. A figyelmesség, segítőkészség, tolerancia megjelenítése minden ember számára feladat.

A társadalom különböző rétegeit célzó kulturális rendezvények szervezése, a helyi társadalom mind szélesebb körű „mozgósítása” e rendezvényeken való részvételre szintén a bűnmegelőzés része. E

feladatok szervezésében az önkormányzati intézményeken túl a civil szervezeteknek, egyházaknak van kiemelkedően fontos szerepe. Az informatikai technológia kihasználásával napjainkban már a kis településeken is olyan információs pontokat (teleházak, könyvtárak) lehet kialakítani, amelyek megfelelő színvonalú hasznos időtöltést nyújtanak a lakosság számára.

7. 5. A közlekedésbiztonság fokozása

A XXI. Században a motorizáció gyors ütemű terjedésével a közlekedési viszonyok jelentősen megváltoztak. A korábban kialakított közlekedési infrastruktúra (közúthálózat, vasúthálózat) csak nehezen képes megbirkózni a nagymértékű forgalommal. A forgalom növekedése mellett a korszerű gépjárművek teljesítményei is növekedtek. A közúti közlekedés szabályai nem tudták követni a nagymértékű technológiafejlődést, és a forgalomnövekedést, így számos esetben a közlekedők megsértik azokat. A közlekedési szabálysértések, illetve a közlekedési bűncselekmények száma fokozatosan növekszik. A közlekedési szabályok megsértésének leggyakoribb okai a következők: figyelmetlenség, gyorshajtás, közlekedési kultúra alacsony színvonala, szeszital-fogyasztás.

A közlekedési bűncselekmények megakadályozását közvetett és közvetlen módszerekkel lehet befolyásolni. A közvetlen megakadályozás a fokozott közlekedési ellenőrzések megvalósítását jelenti, melynek következtében a szabályok megsértőivel szemben következetes szankciók kerülnek alkalmazásra. A feladatok megvalósítása a rendőrség hatáskörébe tartozik.

A közvetett módszer alatt értünk minden olyan tevékenységet, amely a biztonságos közlekedés feltételeinek megteremtése irányul. A legfontosabb cél a kiskorú gyermekek közlekedési ismereteinek bővítése, amely elsősorban a közoktatási intézményrendszer feladata. Ugyancsak fontos, a belterületen történő biztonságos forgalomszervezési módszerek kialakítása. Ez csak a helyi önkormányzatok, közlekedési szakemberek, és a rendőrség szoros együttműködésével érhető el.

7. 6. Állampolgári megelégedettség

A lakókörnyezetükben lévő közbiztonság helyzetéről az állampolgároknak tudomásuk van. A közbiztonság helyzetének alakulása a lakosság széles köreit érinti, és a bekövetkezett változásokra a lakosság érzékenyen reagál. A bűnmegelőzési tevékenység, végzésének az egyik legfontosabb feladata hogy az a lakosság meglegedésére váljon. Fontos, hogy minden olyan tevékenység, amely a közbiztonság helyzetének javulását idézi elő, az a lakosság számára ismert legyen. A munka eredményességéről közvéleményt tájékoztatni kell. A központi érdeklődést kiváltó, már megvalósult bűncselekmények, illetve a megelőzésre tett intézkedések lakosság felé történő tolmácsolása a lakosság körében pozitív hangulatot kelt. E feladatok megvalósítására a helyi médiumokban történő ismeretterjesztés is eszköz lehet.

8. A kistérségi bűnmegelőzés intézkedései:

8. 1. A többcélú kistérségi társulás Társulási Tanácsának a bűnmegelőzési feladatok vállalásában történő közreműködésének kinyilvánítása

A kistérségi társulás társulási tanácsa a kistérség polgármestereiből álló testületi szerv. A 18 települési önkormányzat által jóváhagyott alapidokumentum a bűnmegelőzési feladatokat nem tartalmazza. A Társulási Tanácsnak az e feladat felvállalásához szükséges véleményére a társulási megállapodás e feladatokkal történő kiegészítése kiegészítésére kerülhet sor.

8. 2. A bűnmegelőzési testület további működtetése, a szakmai tevékenység terén az együttműködés erősítése

A 2007. nyarán megalakult kistérségi bűnmegelőzési testület működtetése, rendszeres összehívása, a testület programjának, meghatározása, a testület által javasolt teendők döntés előkészítésre bocsátása, illetve végrehajtása.

8. 3. A kistérség nevelési-oktatási intézményei által szervezett bűnmegelőzési programok támogatása

A Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás megalakulása óta a kistérség oktatási rendszere fokozatosan átalakult. Több esetben intézmény összevonásokra is sor került. A nevelési-oktatási intézmények pedagógiai programjainak kialakításakor egy olyan tematikus rendszert kell figyelembe venni, amely tartalmazza a helyi közbiztonság megteremtésének és hosszú távú megőrzésének eszközrendszerét. A nevelési-oktatási intézményekben kiemelten kell kezelni a kábítószer és a vele kapcsolatos szenvedélybetegségek problémáit. Ugyancsak elodázhatatlan feladat az áldozattá válás kezelése. Az oktatási intézmények, és a szülők kapcsolatában minden esetben jelen kell lennie a gyermek és fiatalkorúakat érintő veszélyek feltárásának. Az intézményekben foglalkoztatott gyermek és ifjúságvédelmi feladatokkal megbízott szakembereknek kapcsolatot kell tartani a területen illetékes rendőrőrssel, körzeti megbízottal. Kiemelt figyelmet kell fordítani a gyermekek siker- és kudarcélményeire vonatkozó türesemre nevelésre, és a biztonságos közlekedés ismeretanyagának elsajátíttatására.

8. 4. A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszer működésének továbbfejlesztése

A szociális és gyermekvédelmi ellátórendszerben szereplő alapfeladatok nagy része a helyi önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatainak részét képezik. E feladatok megvalósítása, és az ellátórendszer továbbfejlesztése nagymértékben hozzájárul a rászorultak részére a megfelelő színvonalú élet megteremtéséhez. A kistérségben működő gyermekvédelmi intézmény központi szereppel bír a családon belüli problémák feltárásában az oktatási intézmények, egészségügyi intézmények, a gyámhivatal, és a rendőrség közötti kapcsolattartásban, koordinációban. Szakmai feladataik megvalósításával, eszközrendszerük gyarapításával a gyermek és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények számának csökkenése, és a nehéz helyzetben élők életviszonyainak javítása érhető el. A szociális ellátórendszer fejlesztésénél a bűnmegelőzési szempontok érvényesülése miatt célszerű lenne a kistérség területén lévő krízishelyzetbe került személyek, családok tagjai elhelyezésére szolgáló átmeneti helyet (krízisszobát) kialakítani.

További cél a kistérségben lévő, perifériára került gyermekek támogatása, az iskolai eredményeik javításához segítségnyújtás, igény szerint pszichológus szakember közreműködésével.

Szükséges új típusú konfliktus kezelési technikák alkalmazása, és mind szélesebb körben történő terjesztése. (mediáció, szemtől-szemben konferencia, családi csoportkonferencia) Előtérbe kell helyezni a gyermekek szervezett szabadidő tevékenységének megvalósítását, és az erre irányuló programok közvetítését. A közösségekkel, csoportokkal végzett szociális munka („A A” csoport, családon belüli erőszak csoport, alkoholisták családtagjainak szervezett csoport) eredményei is hozzájárulnak problémák feltárásához, és azok orvoslásához.

8. 5. A bűncselekmények áldozatainak védelme

A modern közösségekben a bűncselekmények megvalósulását követően nemcsak az elkövetők felkutatása, felelősségre vonása, hanem a bűncselekmények elszenvedőiről való gondoskodás is állami feladat. Az áldozatvédelem megszervezése, és hatékony működése a bűnmegelőzési feladatok közé tartozik. A Somogy Megyei Igazságügyi Hivatal szervezetében jogi segítségnyújtó és áldozatsegítő szolgálat működik. Kihelyezett ügyfélfogadásuk a nagyatádi területi irodában valósul meg havonta egy alkalommal. Az áldozatvédelem hatékonyabb megvalósítása érdekében fokozni kell az együttműködést a hivatallal, és lehetőség szerint kezdeményezni kell a szolgáltatásaik kistérségben történő gyakoribb megjelenését.

8. 6. A kistérségi Polgárőr szervezetek együttműködésének megteremtése, új polgárőr szervezetek megalakulásának ösztönzése

A már működő polgárőr szervezetek a helyi közbiztonság megteremtésének egyik alappillérei. A további biztonságos működésük biztosítása, és a szakmai együttműködésük lehetőségeinek növelése, valamint új szervezetek létrejöttének támogatása a kistérségben rendkívül fontos feladat. A helyi társadalom rendszerető polgáraiból létrejött civil szervezetek a kistérség településein történő jelenlétükkel nagymértékben hozzájárulnak a magán és köztulajdon védelméhez, és segítséget nyújtanak a közbiztonság megteremtéséhez. A kistérségben működő polgárőr civil szervezetek munkáját a társulásnak segíteni kell.

8. 7. A Rendőrséggel történő együttműködés elmélyítése

Az 1994. évi XXXIV. Törvény (a Rendőrségről) 1 § (1) bekezdése a rendőrség feladatává teszi a közbiztonság védelmét. Ugyanezen törvény 2 § (2) bekezdése előírja a rendőrség számára, hogy feladatának ellátása során működjön együtt a helyi önkormányzati szervekkel.

Itt a jogalkotó az együttműködés követelményét fogalmazza meg a rendőrség helyi szervei és az önkormányzatok között. Az együttműködés legjobban a közbiztonság szervezésében, a közösség biztonságát fokozó tervek elkészítésében, a helyi programok koordinálásában, és a folyamatos helyzetértékelésben teljesebben ki.

E törvény külön fejezetben szól a rendőrség és az önkormányzatok kapcsolatáról. A meghatározások értelmében azonban az önkormányzatok valójában nagyon kevés befolyással vannak a rendőrség tevékenységére. Véleményezhetik a rendőrkapitány kinevezését, részt vehetnek bűnmegelőzési és közbiztonsági bizottságok létrehozásában, anyagi eszközökkel támogathatják a rendőrséget. Az egyik legjelentősebb kötelezettség, melyet a törvény a rendőrség számára előír az, hogy a rendőrkapitány a képviselő-testület előtt évente beszámol a közbiztonság helyzetéről. A beszámolókor során a települési képviselők pontos képet kapnak a településen történt bűncselekményekről és az adott település közbiztonságáról.

A többcélú kistérségi társulás bűnmegelőzéssel kapcsolatos feladatai közül az egyik legfontosabb a és rendőrség munkájának támogatása. A kiszámítható együttműködő rendőri szerv jelenléte a kistérségben a közbiztonság és következetes bűnüldözés legfontosabb garanciája.

A társulásnak folyamatosan vizsgálni kell a rendőrség támogatásának lehetőségeit. (eszköztámogatás, szolgálati lakás biztosítása s.t.b.) A térségi bűncselekmények áttekintése végett minden esztendőben egy alkalommal meg kell hívni a területen illetékes Nagyatádi Rendőrkapitányság vezetőjét, és a Csurgói Rendőrőrs parancsnokát.

8. 8. A közigazgatás hatósági feladatai között a bűnmegelőzési szempontrendszer érvényesítése

A közigazgatási szervezetrendszer működésén belül a helyi államigazgatási feladat és hatáskörök címzettjei a jegyzők. A jegyzői államigazgatási feladatok ellátása a hatósági eljárási szabályok érvényre juttatásával történik. Bizonyos hatósági feladatok ellátásakor (működési engedélyezés, kereskedelmi igazgatás, szabálysértés, birtokvédelem) az eljárás során szükséges vizsgálni a hatósági intézkedésnek a

közösségre kifejtett hatását. E hatásvizsgálat során megállapított tényeknek a bűnmegelőzés szempontjából történő vizsgálata a közbiztonságra kedvező hatással lehet.

A hatósági ellenőrzési tevékenység során megállapított tapasztalatok felhasználása, a rendőrséggel közösen végzett ellenőrzések eredményessége egyaránt hozzájárul biztonságos kistérség megteremtéséhez.

8. 9. A települési önkormányzatok tulajdonában álló közterületek fokozott védelme

A Csurgói Kistérség települései a területükön lévő utcák, parkok, játszóterek, szobrok, szökőkutak építésére és működtetésére jelentős anyagi eszközöket költenek, hozzájárulva ezzel a településkép javításához, és a lakosság igényének kielégítéséhez. Több milliós beruházások megvalósítása során létrejött eszközökben a károkozás során bekövetkezett értékcsökkenés jelentős nagyságrendű. A közterületeken elkövetett rongálások, lopások ellen csak fokozott védekezéssel lehet fellépni.

A védekezés megvalósítására célszerű a korszerű intelligens számítástechnika és informatika által nyújtott lehetőségeket igénybe venni. A közterületek védelme érdekében zárt láncú térfigyelő kamerarendszer elhelyezése, a rendszer működtetése, felügyelete hasznos segítséget nyújthat.

A helyi polgárőr szervezetek tagjainak a jelenléte, a rendőrség szakembereivel történő együttműködése, és az ehhez szükséges technikai eszközök részükre történő biztosítása tovább védi a közterületek biztonságát és a helyi önkormányzatok vagyonát.

8. 10. A bűnisméltés megakadályozásában való közreműködés

A bűncselekmények elkövetői cselekményük súlya szerint a törvény által előírt eljárási rendben és mértékben felelősségrevonásban részesülnek. Az alkalmazott büntetések közül a személyi szabadság elvonása a legsúlyosabb. A joghátrány alkalmazásakor a büntetés célja nem más, mint annak megakadályozása, hogy akár az elkövető akár más újabb bűncselekményt kövessen el.

A büntetés-végrehajtás intézeteiben az elítélt személyek sokszor olyan hatások alatt állnak, amelyek a szabadlábba bocsátás után megnehezítik beilleszkedésüket a társadalom tagjai közé. A perifériára szorulás eredménye gyakran újabb bűnelkövetést eredményez.

A többcélú kistérségi társulás érdekelt abban, hogy a kistérségben élő, a büntetés-végrehajtás alól szabadult személyek beilleszkedjenek, és újra a társadalom hasznos tagjaivá váljanak.

E cél elérése érdekében együttműködik, és segíti a Somogy Megyei Igazságügyi Hivatal Pártfogó felügyeleti munkáját. Fokozottan figyelemmel kíséri, és lebonyolítja (a pályázatírástól a megvalósítás megszervezéséig) a kistérség szociális rászorultjai részére kialakított „Kistérségi közmunka” programot. A fenntartásában álló Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézmény szakmai tapasztalatait kiaknázva, a szükség esetén személyre szabott programok alkalmazásával segíti a hasznos beilleszkedést.

8. 11. A kistérség közművelődési tevékenységének erősítése

A kistérségi bűnmegelőzés megvalósításában fontos szerepe van a „hasznos időtöltés” megvalósításának. A szabadidős tevékenységek szervezése a helyi közösségek építésének alapkövei. A kistérségben támogatni kell minden olyan tevékenységet, amely a közművelődés, kultúra terjesztésére irányul, legyen az falunap, fesztiválrendezvény, vagy állami ünnep.

A kistelepüléseken elindult mozgókönyvtári ellátás, és a vele párhuzamosan működtetett teleházak hasznos helyszínei a kultúrált kikapcsolódásnak. A további működésük, és fejlesztésük a bűnözés alakulására is kedvezően hat.

8. 12. A szabadidősportok célirányos terjesztése

A sporttevékenység élettani kedvező hatásai teljesen egyértelműek. A versenysportok működésén túl szükséges az olyan szervezett sporttevékenységek „felkarolása” amelyek a helyi lakosság egészséges mozgását és szervezett kikapcsolódását célozzák. A kistérségi sportpályázatokon történő részvétel, a szabadidősport egyesületek pályázati úton történő támogatása, és a szabadidősport tevékenységek szakemberek bevonásával történő megvalósítása egyaránt hozzájárul a kistérség lakosságának mentális szinten történő épüléséhez, és a hasznos időtöltéshez.

9. Összefoglalás

A Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás megalakulásakor a kistérség települései a közszolgáltatások működésének javítására, és a rendelkezésre álló források hatékony felhasználására, összegezve a hátrányos helyzetű kistérség előremozdítása érdekében társulási megállapodást kötöttek.

A többcélú társulás megalakulásakor a bűnmegelőzés feladatai elkülönítve a megállapodásukban nem szerepeltek. A bűnmegelőzésre irányuló tevékenység a mindennapi önkormányzati munka szerves része, még akkor is ha az a mindennapok során nincs is minden esetben verbális szinten kifejezve. A kistérség önkormányzatai egységesített fellépés során a felszabaduló kapacitástöbblet erejében bízva próbálják a biztonságos kistérség, és az élhetőbb települések megteremtésére irányuló intézkedéseiket megfogalmazni.

E koncepció feladata egy összegzés. A kistérség erőforrásainak összegzése, jelenlegi bűnözési helyzetének számvetése, és a lehetséges megoldások megfogalmazása.

Az összeállítást a Csurgó Város Polgármesteri Hivatal Kistérségi iroda végezte. A munka során az iroda munkatársai mindvégig élvezték a Csurgói rendőrőrs parancsnokának készséges együttműködését, a városban működő Csurgói Polgárőr Egyesület vezetőjének áldozatkész segítségét, a Csurgó Kistérségi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetőjének szakmai tapasztalatait, és a kistérségben alakult bűnmegelőzési testület tagjainak támogatását, melyért az iroda dolgozói ezúton mondanak köszönetet.

A koncepcióban megjelölt célok, prioritások, intézkedések csak a következetes, és együttműködésen alapuló munka elvégzésével fejt ki kedvező hatásukat.

Csurgó, 2007. szeptember

Záradék: A koncepciót a Csurgó Kistérségi Többcélú Társulás Társulási Tanácsa a 29/2007. (X.25.) sz. CSKTT határozatával jóváhagyta.

**Szászfalvi László
elnök**

